

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Antagandehandling
Ärende: KS2020/0823
2022-03-25

Granskningsutlåtande

Detaljplan för verksamheter (värmeverk och återvinningscentral)

MUNKEGÄRDE

Tippen 1, m.fl.

Munkegårde-Kareby, Kungälv kommun

Granskningens genomförande

Rubricerat förslag på detaljplan har varit utställt på granskning under perioden 29 januari 2022 till 27 februari 2022. Granskningshandlingar har sänts till berörda kommunala och statliga myndigheter och organ samt till berörda sakägare. Förslaget har även varit tillgängligt för påseende under granskningstiden i Stadshusets entré, på Kärna bibliotek samt på kommunens hemsida.

Möjlighet att tycka till om planförslaget har även funnits i tidigare skede. Planförslaget har varit utställt på samråd under perioden 9 juli 2021 till 30 augusti 2022. Samrådshandlingar sändes till berörda kommunala och statliga myndigheter och organ samt till berörda sakägare. Förslaget var även tillgängligt för påseende under samrådstiden hos Kundcenter i Stadshuset samt på kommunens hemsida.

I detta granskningsutlåtande redovisas endast de skriftliga synpunkter som inkommit under granskningsperioden, samt kommunens svar på dessa. De skriftliga synpunkter som inkommit under samrådet finns redovisade i en samrådsredogörelse där även kommunens svar på inkomna synpunkter redovisas. Samrådsredogörelsen finns tillgänglig på kommunens hemsida.

Inkomna synpunkter

Under granskningsperioden har 7 skrivelser inkommit vilka redogörs och kommenteras nedan. Alla yttranden har kommit in från statliga myndigheter, regionala organ samt kommunala nämnder, inga yttranden har inkommit från sakägare eller övriga privatpersoner. Skrivelserna har sammanfattats, för att se samtliga yttranden i sin helhet hänvisar vi till kommunens ärendenummer KS2020/0823. Länsstyrelsens granskningsyttrande redovisas i sin helhet i Bilaga 1.

STATLIGA MYNDIGHETER

1. LÄNSSTYRELSEN (2022-03-04)

Ingripandegrund

Hälsa - Förorenad mark: Föroreningar har påträffats och det anges i planbeskrivningen att massor med halter överstigande riktvärden för förorenad mark som påträffas i direkt anslutning (nordväst om) planområdet behöver avgränsas mot/inom planområdet. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning, det kommer att krävas kompletterande undersökningar inför kommande markarbeten och anmälan enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Kommunen behöver därav införa en planbestämmelse om åtgärder avseende föroreningar i plankartan.

Stabilitet: Kompletterande undersökningar behöver utföras inom planområdet väster om Mungårdeverket för att verifiera gjorda antaganden i stabilitetsberäkningarna. Väster om Mungårdeverket erfordras enligt planhandlingarna geotekniska åtgärder för att uppnå erforderlig stabilitet för planerade uppfyllningar. Dessa åtgärder behöver säkerställas med planbestämmelse på plankartan.

Det saknas vidare en bedömning av stabiliteten mot den östra lakvattendammen samt stabiliteten för deponislänten som angränsar mot planområdet från norr. Underlaget behöver kompletteras med dessa stabilitetsbedömningar. Erfordras kompletterande geotekniska undersökningar inom eller utom planområdet för att erhålla underlag till stabilitetsberäkningarna behöver detta utföras. För de områden

med låg stabilitet som ligger utanför planområdet anges i planbeskrivningen att åtgärder ska vidtas, utanför detaljplanearbetet. SGI delar synpunkten att dessa åtgärder bör utföras snarast, med hänsyn till de låga säkerhetsnivåerna. Se SGIs yttrande, daterat 2022-03-03.

Synpunkter på granskningshandlingen (Inga ingripandegrunder)

Risker: I samrådsskedet lämnade Länsstyrelsen synpunkter på beskrivning av konsekvenserna vid en brand, Länsstyrelsen anser att synpunkterna från samrådet är hanterade.

Miljö kvalitetsnormer för Luft: I samrådsskedet lämnade Länsstyrelsen synpunkter på luftkvaliteten. Länsstyrelsen anser att synpunkterna från samrådet är hanterade.

VA: Utgående kondensattvatten planeras att släppas direkt i ett vattendrag med lågt flöde, i utsläppspunkten är medelflödet 2 l/s och det maximala flödet av kondensattvatten ligger på 2,7 l/s. För att minska påverkan på Komarksbäcken kan det därför vara lämpligt att även kondensattvatten leds via den planerade dagvattendammen. Frågan om utsläpp av kondensattvatten hanteras dock i tillståndsprövningen av verksamheten. Länsstyrelsen bedömer att förutsättningar finns för omhändertagande i plankartan.

Synpunkter enligt annan lagstiftning

Kulturmiljölagen: En arkeologisk utredning har genomförts. Vid utredningen påträffades en fornlämning i form av en härd och en övrig kulturhistorisk lämning i form av en fyndplats för flinta. Planbeskrivningen bör uppdateras med information om att detaljplanen berör en lagskyddad fornlämning. Fornlämningar bör också markeras på plankartan. Tillstånd enligt kulturmiljölagens bestämmelser krävs för ett arbetsföretag som innebär ingrepp i fornlämning eller fornlämningsområde. Ett tillstånd till ingrepp i fornlämning kan komma att villkoras med krav på en arkeologisk åtgärd.

Artskydd: Planen har kompletterats med beskrivning av förekomst av revlummer, vilka konstateras förekomma utanför planområdet. De rödlistade så kallade ruderatväxterna (växer på jordhögar och störd mark) bedöms fortsatt ha möjliga växtplatser utanför planområdet.

Länsstyrelsen bedömer att planförslaget inte behöver någon dispensprövning enligt artskyddsförordningen.

KOMMENTAR

Om förorenad mark: Plankartan har kompletterats med en planbestämmelse, som gäller generellt inom all kvartersmark i planområdet, att startbesked får inte ges för anläggning förrän marken där anläggningen ska placeras, har säkerställts understiga föroreningshalter motsvarande Naturvårdsverkets generella riktvärden för mindre känslig markanvändning (MKM). Plankartan har även kompletterats med en upplysning om att åtgärder inom förorenade områden är anmälningspliktiga.

Om stabilitet: Inför antagandet har det geotekniska underlaget kompletterats och bearbetats med dels fler provpunkter och dels ytterligare genomgång av arkivmaterial och beräkningar.

Vid fjärrvärmeverket har underlaget kompletterats med fler provpunkter och ytterligare beräkningar avseende ras- och skredrisk. De nya resultaten visar att det behövs åtgärder för att uppnå tillfredsställande stabilitet för planerade förhållanden. Nödvändiga åtgärder bedöms rimliga att genomföra och säkerställs med kompletterande planbestämmelse inom fjärrvärmeverkets område, som innebär att

startbesked inte får ges för anläggningar förrän erforderliga stabilitetshöjande åtgärder har genomförts.

Den östra delen av planområdet har undersökts tidigare och efter ytterligare genomgång av arkivmaterial och kompletterande beräkningar konstateras att stabilitetsförhållandena är tillfredsställande, både i slänten från deponin norr om planområdet och i slänten ned mot den östra lakvattendammen. Ytterligare provtagningar bedöms inte nödvändiga.

Planbeskrivningens avsnitt om geotekniska förutsättningar har uppdaterats.

Om fornlämningar: Planbeskrivningen har uppdaterats med upplysning om att en fornlämning finns inom planområdet. Fornlämningens läge framgår på plankartan till antagandehandlingarna. Tillståndsansökan för ingrepp vid fornlämning hanteras vidare i projektet.

Gällande Länsstyrelsens yttrande om VA och tillståndsansökan så har synpunkterna delats till verksamhetsutövaren i arbetet med pågående ansökningsprocess.

2. LANTMÄTERIET (2022-02-22)

Fastighetsrättsliga frågor

I planbeskrivningen på s. 64 framgår att del av Munkegårde 1:1 och 3:29 ska överföras till Tippen 1 för att utöka fjärrvärmeverket. Dock står det inte omnämnt i beskrivningen vad som händer med den del av Munkegårde 3:29 som hamnar utanför planområdet, se område nedan. Ur fastighetsbildningssynpunkt är det lämpligt att denna del överförs till exempelvis Munkegårde 1:1.

Grundkarta

I teckenförklaringen till grundkartan saknas manér för befintliga fastighetsgränser. Detta är bra att ha med för att kunna göra en bedömning av de fastighetsrättsliga konsekvenserna planförslaget medför.

Lika så bör även den gällande ledningsrätten för varmvatten (akt:1482–168.2) redovisas för att lättare kunna bedöma hur rättigheten påverkas.

Aktualitetsdatum för fastighetsredovisningen resp. för övriga detaljer i grundkartan är något föråldrad. Det är viktigt att grundkartan är aktuell i varje steg av planprocessen för att det ska vara lätt att överblicka de förutsättningar som finns för planläggningen.

Fastighetsreglering

På s. 63 planbeskrivningen framgår på ett tydligt sätt vilken mark som avses regleras till Tippen 1. Det som tydligare bör framgå är vem som ska ansvara för att initiera och bekosta fastighetsreglering mellan Tippen 1, Munkegårde 1:1 och 3:29.

KOMMENTAR

Planbeskrivningen har kompletterats med text om att den berörda delen av Munkegårde 3:29 norr om planområdet avses att regleras över till Munkegårde 1:1. Det har även kompletterats att kommunen ansöker om lantmäteriförrättning och att kostnaden delas efter nyttan.

Grundkartan har uppdaterats till antagandehandlingarna.

3. STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT (SGI) (2022-03-03)

Geotekniska fält- och laboratorieundersökningar har utförts i ett fåtal punkter inom planområdet. Enligt planhandlingarna består undergrunden generellt inom planområdet av fyllning, följt av torrskorpelera som sedan övergår i en lera med varierande mäktighet som underlagras av friktionsjord på berg. Enligt SGU:s geologiska karta finns även områden med berg i dagen eller berg nära markytan. Enligt SGU:s geologiska karta består en stor del av planområdet av fyllning i ytan.

Med hänsyn till detta och de fåtal borrhpunkter som utförts som underlag till planhandlingarna kan inte SGI göra någon bedömning av omfattningen av lös lera inom planområdet.

Stabilitetsberäkningar har utförts för slänt väster om Mungårdeverket samt mot befintlig lakvattendamm norr om planområdet. Oacceptabel säkerhet erhålls för glidytor som är belägna utanför planområdet, se figur 1. Enligt planhandlingarna bedöms det inte finnas någon risk för sekundärskred som kan påverka planområdet väster om Mungårdeverket, baserat på de antaganden om geotekniska förhållanden som gjorts i planhandlingarna. Med hänsyn till de fåtal borrhpunkter som utförts som underlag till planhandlingarna kan inte SGI göra någon bedömning av om dessa antaganden är rimliga. SGI anser att kompletterande undersökningar bör utföras inom planområdet väster om Mungårdeverket för att verifiera gjorda antaganden i stabilitetsberäkningarna.

Väster om Mungårdeverket erfordras enligt planhandlingarna geotekniska åtgärder för att uppnå erforderlig stabilitet för planerade uppfyllningar. SGI rekommenderar att krav på åtgärder införs som planbestämmelse på plankartan.

Inom östra delen av planområdet finns lera uppblandat med friktionsmaterial. Det saknas en bedömning av stabiliteten mot den östra lakvattendammen samt stabiliteten för deponislänten som angränsar mot planområdet från norr. SGI anser att underlaget behöver kompletteras med dessa stabilitetsbedömningar. Erfordras kompletterande geotekniska undersökningar inom eller utom planområdet för att erhålla underlag till stabilitetsberäkningarna bör detta utföras.

För de områden med låg stabilitet som ligger utanför planområdet anges i planbeskrivningen att åtgärder ska vidtas, utanför detaljplanearbetet. SGI delar synpunkten att dessa åtgärder bör utföras snarast, med hänsyn till de låga säkerhetsnivåerna.

KOMMENTAR

Inför antagandet har det geotekniska underlaget kompletterats och bearbetats med dels fler provpunkter och dels ytterligare genomgång av arkivmaterial och beräkningar.

Vid fjärrvärmeverket har underlaget kompletterats med fler provpunkter och ytterligare beräkningar avseende ras- och skredrisk. De nya resultaten visar att det behövs åtgärder för att uppnå tillfredsställande stabilitet för planerade förhållanden. Nödvändiga åtgärder bedöms rimliga att genomföra och säkerställs med kompletterande planbestämmelse inom fjärrvärmeverkets område, som innebär att startbesked inte får ges för anläggningar förrän erforderliga stabilitetshöjande åtgärder har genomförts.

Den östra delen av planområdet har undersökts tidigare och efter ytterligare genomgång av arkivmaterial och kompletterande beräkningar konstateras att stabilitetsförhållandena är tillfredsställande, både i slänten från deponin norr om planområdet och i slänten ned mot den östra lakvattendammen. Ytterligare provtagningar bedöms inte nödvändiga.

Planbeskrivningens avsnitt om geotekniska förutsättningar har uppdaterats.

4. TRAFIKVERKET (2022-02-25)

Trafikverket anser att det är bra att Luftfartsverket och flygplatserna har remitterats och att det är nämnda parter synpunkter som är avgörande. Trafikverket anser dock att det vore bra att flyghindersanalysen revideras med rätt antal meter som skrivet i samrådsredogörelsen.

Trafikverket har inga ytterligare synpunkter.

KOMMENTAR

Dialog har förts med Luftfartsverket. Myndigheten gjordes uppmärksam på att högsta totalhöjd på skorsten i plankartan är 55 meter och inte 50 vilket anges i flyghinderanalysen (LFV Ä-2021-015279) daterad 30/9-2021. Enligt svar från Luftfartsverket (2022-02-03) så kvarstår analysen till fullo i sin nuvarande form även med en höjning med 5 meter.

STATLIGA BOLAG

5. SWEDAVIA (2022-02-24)

Detaljplanen har ingen påverkan på Göteborg Landvetter Airport. Swedavia har därför ingen erinran på planförslaget.

REGIONALA ORGAN

6. BOHUS RÄDDNINGSTJÄNSTFÖRBUND (2022-02-16)

Släckvattenutredning

Dag- och släckvatten: Det föreslås att dagvattendammens avstängningsventil aktiveras automatiskt vid brandlarm. Avstängning av dammens utlopp är av största vikt för att förhindra spridning av kontaminerat släckvatten till närliggande recipient. Utloppet måste stängas innan räddningstjänsten påbörjar släckinsats. Räddningstjänsten förordar detta utförande med anledning av att personalen på plats behöver prioritera andra åtgärder vid en brand än att manuellt stänga ventiler.

Åtgärder för att öka tillgång till brandvatten: Den utökade mängd brandvatten som dagvattendammen medför ska enligt räddningstjänstens bedömning i första hand användas för de nya byggnaderna som tillkommer enligt detaljplan. Detta förutsätter att det ska finnas uttagpunkt för detta brandvatten i anslutning ny pannbyggnad, för att avstånd mellan uppställningsplats för räddningsfordon och uttag för brandvatten inte ska bli för långt. Uppgifter om avståndet regleras närmare i Boverkets byggregler. För att möjliggöra detta krävs den föreslagna lösningen med fast monterad pump i anslutning pumpgropen som anges i avsnitt 7.3. Från pumpgropen dras ledning till brandpost vid ny pannbyggnad. Det ska gå att få ut ett flöde om minst 2400 l/min från brandposten i enlighet med bestämmelserna i Svenskt vattens anvisningar VAV P114.

Ovanstående lösning överensstämmer väl med befintlig brandvattenanläggning vid Renovas sorteringsanläggning som innefattar vattenreservoar och pumpanläggning för ett flöde om 2400 l/min.

Robusthet hos föreslagna lösningar: I robusthetsanalysen anges ett antal yttre faktorer som kan påverka dammens vattenvolym, vilka i sin tur påverkar både räddningstjänstens tillgång till brandvatten vid insats och dammens förmåga att samla upp släckvatten. Att använda sig av en damm för både släckvatten och brandvatten i kombination med att vattentillgången är sårbar under vissa förhållanden anses inte vara en robust lösning. För att säkerställa brandvattentillgången oberoende av ytterligheter som torka eller kyla, föreslår räddningstjänsten en lösning med ett intag till pumpgropen som möjliggör för räddningstjänsten att vattenförsörja den stationära pumpen med vatten från tankbil.

Planbeskrivning

Den planerade parkeringen i anslutning till Energivägen kommer enligt räddningstjänstens uppfattning inte underlätta tillgänglighet till anläggningen med tyngre räddningsfordon. Räddningstjänsten bedömer att behov av rundkörningsmöjlighet finns i händelse av en insats på anläggningen, till följd av den mängd räddningsfordon som kan förväntas vara involverade vid en insats. Detta innebar att det bör finnas en separat utfart från området till Energivägen.

KOMMENTAR

Efter granskningen har dialog skett med Räddningstjänsten angående synpunkterna. Det bedöms finnas förutsättningar inom detaljplanens ramar att uppnå ett tillfredsställande brandskydd. Tekniska lösningar styrs inte av detaljplanen, utan hanteras vidare i projektet.

Avsikten är att dagvattendammens avstängningsventil ska aktiveras automatiskt vid brandlarm.

Dagvattendammen ska kompletteras med en fast monterad pump till brandvattnet, som Kungälv Energi ska bekosta och underhålla och som ska gå till en brandpost vid ny pannbyggnad, i enlighet med Räddningstjänstens synpunkter. Projektet ska utreda om pumpen kan förses med intag ifrån räddningstjänstens tankbilar.

På grund av terrängen och topografin bedöms det inte möjligt att ordna en separat utfart ifrån området till Energivägen.

KOMMUNALA NÄMNDER OCH BOLAG

7. MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN (2022-03-17)

Miljöenheten

Miljöenheten har granskat och yttrat sig till länsstyrelsen över fjärrvärmeverkets ansökan om nytt tillstånd. Efter att ha tagit del av dessa handlingar samt underlagshandlingarna till detaljplanen har miljöenheten försökt sammanfatta våra huvudsakliga synpunkter

Avloppet: Det redovisade förslaget för omhändertagande av spillvatten från de tre verksamheterna i området är inte godtagbart. Avloppsanläggningen består av en slamavskiljare och en markbädd. Markbädden är nedgrävd i ett utströmningsområde i ett före detta deponiområde. Anläggningen bedöms inte klara kravet på så kallat högt miljöskydd, avseende utsläpp av totalfosfor, med den här typen av reningsanläggning.

Att gräva ner ett filter, typ kalkfälla efter markbädden, som föreslås av sökande, bedöms inte heller som lämpligt. Det med tanke på att markbädden ligger i ett utströmningsområde med högt vattentryck. Dessutom finns det en damm/våtmark/sumpmark som är kraftigt påverkad av järnutfällningar placerad invid markbädden. Miljöenheten bedömer dessutom att det finns risk för spridning av deponi- och metangas vid grävning i området på grund av deponiresterna.

Vatten och avlopp för detaljplanen bör anslutas till det kommunala VA nätet nere vid Karebyvägen. Det är bästa teknik. Marken inom detaljplanen ägs av Kungälv kommun och ett kommunaltbolag. Markområdet runt den föreslagna detaljplanen är anslutet till kommunalt VA. Måste ha tillgång till brandvatten med tillräckligt tryck. Vettigt även ur den synpunkten att ordna kommunalt VA.

Processavloppsvatten: Utsläpp av processavlopp bör regleras så att det genomgår rening innan/före utsläpp till dagvattnet och till vattendrag. En damm har redovisats för omhändertagande av dagvatten. Reglering av utgående halter i dagvattnet kommer hanteras av länsstyrelsen prövning av ansökan om tillstånd för befintlig och utvidgad verksamhet på Munkegårdsverket. Det bör framgå av plankartan vilka markytor avsätts för dagvattenrening.

Förorenad mark: Marken där den föreslagna dammen för rening och uppehåll av dagvatten (och släckvatten) är placerad, har visat sig vara förorenad med deponimassor. Miljöenheten anser att en fördjupad miljöteknisk markundersökning bör utföras i området. Det bör regleras på något sätt i avtal eller vad som är juridiskt

möjligt att all grävning i f d deponiområden ska föregås av undersökning. Deponimassorna behöver utredas avseende karaktär och utbredning. Med planerat läge för dagvattendammen kommer en efterbehandling/avhjälpandeåtgärd krävas innan dammen kan anläggas.

Området behöver även utredas med avseende på deponigas- och metangasförekomst. Om nya ledningar kommer anläggas i gamla deponimassor finns risk för att deponigas letar sig in via dessa till byggnader eller andra slutna utrymmen där halten gas kan ansamlas och bli explosiv.

Släckvatten: Det är bra att släckvatten kan samlas upp i en stängningsbar tät damm där vattnet sen kan renas alternativt samlas upp för borttransport som farligt avfall. Miljöenheten bedömer det inte lämpligt att använda uppsamlat släckvatten som brandvatten.

Buller, Luft och Trafik: Synpunkter har framförts i samrådsskedet och det har hörtsammats av planenheten.

Bygglovenheten

Bygglovenheten har granskat plankartan med planbestämmelser samt tillhörande planbeskrivning. Bygglovenheten anser att det finns några mindre oklarheter som måste ses över. De olika gränstyperna som användningsgräns och egenskapsgräns bör göras tydligare så att man lätt kan se vilken typ det är. Utformningen av symboler är inte likadan som andra nyare detaljplaner inom kommunen. Ett område inom plankartan saknar egenskapsbestämmelse. Bygglovenhetens synpunkter kommer tas i mer detalj med planhandläggaren.

KOMMENTAR

Miljöenheten

Om avloppet: Anslutning till kommunalt VA bedöms inte ekonomiskt rimligt i dagsläget, vid eventuell anläggning av GC-väg eller omläggning av befintliga dricksvattenledningar kan det bli aktuellt. Detaljplanens regleringar ger förutsättningar för att förbättra vattenreningen inom planområdet.

Markbädden är utjämt och behöver ersättas. Kungälv Energi, tillsammans med huvudmannen för ÅVC och sorteringsanläggningen (Renhållningsenheten) har för avsikt att avlägsna befintlig bädd och omhändertaga massorna på det sätt som föreskrivs för sådana här massor och dess föroreningsgrad.

Bädden kommer sedan att ersättas av ett minireningsverk för att hantera eventuellt vattentryck ifrån utströmningsområdet.

Innan den befintliga markbädden grävs bort och den nya vattenreningen etableras, kommer undersökningar göras för att avgöra om det är deponi under och i närheten av bädden och samråd kommer ske med kommunen och Länsstyrelsen. Efter detta förfarande kommer det att vara klargjort vilka åtgärder som eventuellt behövs för att gräva inom området och hantera eventuell deponigas.

Om processavloppsvatten: Kondensatvatten kommer renas för att nå de halter som finns i miljövillkoret. Spillvatten från processen har låg föroreningsgrad, men som en säkerhetsåtgärd leds det via dagvattendammen innan utsläpp till recipient. Dagvatten renas i dagvattendamm för att nå kommunens riktvärden. Det framgår av plankartan ett område som är avsatt för dagvattenrening.

Om förorenad mark: Om förorenade massor påträffas kommer de hanteras i enlighet med miljöbalken. Även utredningar avseende deponigas kommer utföras om deponimassor påträffas där schaktning ska ske.

Efter granskningen har plankartan kompletterats med en planbestämmelse som innebär att startbesked inte får ges för anläggningar förrän marken där anläggningen ska placeras understiger motsvarande Naturvårdsverkets generella riktvärden för mindre känslig markanvändning.

Om brandvatten och släckvatten: Lösningarna för att tillgodose brandvatten och för att hantera släckvatten har förankrats med räddningstjänsten.

Kommunen har inte till uppgift att tillgodose mer än 1200 l/min i sina ledningar varför en lokal reservoar är nödvändig. Befintlig ledning ger 1350l/min. Dagvattendammen kommer förses med en fast pumpinstallation som pumpar upp brandvattnet till en brandpost vid de nya pannbyggnaderna.

Bygglovenheten

Plankartan är ritad enligt "Boverkets allmänna råd (2020:6) om redovisning av reglering i detaljplan". I övrigt noteras yttrandet.

Förändring av planförslaget

Inför antagande av detaljplanen har planförslaget förändrats enligt nedan. Mindre redaktionella justeringar redovisas ej.

Utredningar

- MKB (2022-03-25), revideringar rörande bl. a. skyfall och fornlämning
- Kompletterande skyfallsutredning (WSP, 2022-03-17). Kompletteringen ger en tydligare bild av skyfallssituationen för planområdet som helhet, samt belyser frågan om tillgänglighet till planområdet vid skyfall.
- Revideringar av PM Geoteknik, Geoteknisk utredning Munkegårdeveket (WSP, rev. B 2022-03-25).
- Revideringar av PM Geoteknik, Detaljplan Kungälv ÅVC (WSP, rev. A 2022-03-25).
- Arkeologisk utredning (Kulturlandskapet, 2022-02-01) har tillkommit.

Plankarta

- Grundkartan har uppdaterats och setts över samt kompletterats med ledningsrätt och fornlämning.
- Bestämmelse har tillkommit angående åtgärder för förorenad mark.
- Bestämmelse har tillkommit gällande stabilitetshöjande åtgärder.
- Inom fjärrvärmeverkets område har e-talet redigerats så att det medger totalt 6500 m² byggnadsarea (det skulle kunna betraktas som en redaktionell ändring då e-talet kommit med av misstag till granskningen, men noteras här för tydlighetens skull).
- Inom fjärrvärmeverkets området har en del prickmark ersatts av kryssmark, avsett för kompletentbyggnader, markanläggningar och liknande för verksamhetens behov. Med markanläggningar avses exempelvis parkering, trappa, slänt och dagvattendamm. Största tillåtna byggnadsarea är 50 m² och högsta tillåtna nockhöjd är 4 m. Syftet är att det ska vara möjligt att uppföra till exempel ett pumphus vid den planerade dagvattendammen.
- Gränser runt markreservat för gemensamhetsanläggning har justerats något, då området tidigare varit något onödigt stort.

Planbeskrivning

- Uppdatering i styckena gällande fornlämningar, föroreningar, geoteknik och skyfall.
- Förtydliganden om fastighetsrättsliga frågor samt ansvar för genomförandefrågor.

Ida Brogren

Planchef

Samhälle och utveckling

Johan Hellborg

Plankoordinator

Samhälle och utveckling

Länstyrelsen
Västra Götaland

Yttrande	1 (4)
Datum	Ärendebeteckning
2022-03-04	402-3268-2022

Kungälv kommun
kommun@kungalv.se

Granskningsyttrande över detaljplan för verksamheter (värmeverk och återvinningscentral) Munkegårde Tippen 1, m.fl., i Kungälv kommun, Västra Götalands län

Handlingar daterade 2021-12-15 för samråd enligt 5 kap 22 § plan- och bygglagen
(PBL 2010:900)

Länstyrelsens samlade bedömning

Länstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att planen inte kan accepteras och kan därför komma att prövas av Länstyrelsen om den antas.

Motiv för bedömningen

Länstyrelsen befarar inte att:

- Riksintresse kommer att skadas påtagligt (både MB kap 3 och 4)
- Mellankommunal samordning blir olämplig.
- Miljökvalitetsnormer (MKN) inte följs (MB 5 kap, luft och vatten)
- Strandskydd upphävs i strid med gällande bestämmelser (MB 7 kap)
- Bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning.

Länstyrelsen befarar däremot att planen kan bli olämplig sett utifrån hälsa samt stabilitet och måste lösas på ett tillfredsställande sätt i enlighet med vad som anges nedan för att ett antagande inte skall prövas av Länstyrelsen.

Hälsa - Förorenad mark

Föroreningar har påträffats och det anges i planbeskrivningen att massor med halter överstigande riktvärden för förorenad mark som påträffas i direkt anslutning (nordväst om) planområdet behöver avgränsas mot/inom planområdet.

Länstyrelsen delar kommunens bedömning, det kommer att krävas kompletterande undersökningar inför kommande markarbeten och anmälan enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig

verksamhet och hälsoskydd. Kommunen behöver därav införa en planbestämmelse om åtgärder avseende föroreningar i plankartan.

Stabilitet

Kompletterande undersökningar behöver utföras inom planområdet väster om Munkgärdeverket för att verifiera gjorda antaganden i stabilitetsberäkningarna.

Väster om Munkgärdeverket erfordras enligt planhandlingarna geotekniska åtgärder för att uppnå erforderlig stabilitet för planerade uppfyllningar. Dessa åtgärder behöver säkerställas med planbestämmelse på plankartan.

Det saknas vidare en bedömning av stabiliteten mot den östra lakvattendammen samt stabiliteten för deponislätten som angränsar mot planområdet från norr. Underlaget behöver kompletteras med dessa stabilitetsbedömningar. Erfordras kompletterande geotekniska undersökningar inom eller utom planområdet för att erhålla underlag till stabilitetsberäkningarna behöver detta utföras. För de områden med låg stabilitet som ligger utanför planområdet anges i planbeskrivningen att åtgärder ska vidtas, utanför detaljplanarbetet. SGI delar synpunkten att dessa åtgärder bör utföras snarast, med hänsyn till de låga säkerhetsnivåerna. Se SGIs yttrande, daterat 2022-03-03

Synpunkter på granskningshandlingen

Risker

I samrådskedet lämnade Länsstyrelsen synpunkter på beskrivning av konsekvenserna vid en brand. Kommunen har kompletterat underlaget med beskrivning och analys av riskerna samt konsekvenserna vid brand. En riskanalys för yttre miljö har också gjorts. Länsstyrelsen anser att synpunkterna från samrådet är hanterade.

Miljökvalitetsnormer för Luft

I samrådskedet lämnade Länsstyrelsen synpunkter på luftkvalitén. Till granskningshandlingarna hör en spridningsberäkning av utsläpp till luft från Munkegärdesverket i Kungälv. Utsläpp till luft beskrivs ha beräknats utifrån verksamhetens tillstånd och villkor, vilket Länsstyrelsen anser vara korrekt. Även om de verkliga utsläppen anges vara lägre än de tillståndsgivna behöver beräkningarna utgå från det som verksamheten får släppa ut till luft utifrån maximal tillståndsgiven produktion.

Beräknade haltbidrag av kvävedioxid (NO₂) från det planerade kraftvärmeverket är i vissa fall relativt höga. Men eftersom de urbana bakgrundshalterna i området beskrivs vara låga beräknas den totala halten av NO₂ vara lägre än miljökvalitetsnormen vid bostäder samt i närområdet av anläggningen där människor får vistas. Även miljökvalitetsmålet Frisk luft klaras generellt, men beräknas

överskridas nordost om källorna samt vid bostäder i Munkegårde i scenariot "Kalla vinter". Scenario "Kalla vinter" beskrivs dock vara ett värsta fall som bedöms inträffa sällan.

För partiklar (PM₁₀ och PM_{2,5}), svaveldioxid och kolmonoxid beräknas både miljö kvalitetsnormen och Frisk luft klaras.

Länsstyrelsen anser att synpunkterna från samrådet är hanterade.

VA

Utgående kondensatvatten planeras att släppas direkt i ett vattendrag med lågt flöde, i utsläppspunkten är medelflödet 2 l/s och det maximala flödet av kondensatvatten ligger på 2,7 l/s. För att minska påverkan på Komarksbäcken kan det därför vara lämpligt att även kondensatvatten leds via den planerade dagvattendammen. Frågan om utsläpp av kondensatvatten hanteras dock i tillståndsprövningen av verksamheten. Länsstyrelsen bedömer att förutsättningar finns för omhändertagande i plankartan.

Synpunkter enligt annan lagstiftning

Kulturmiljölagen

En arkeologisk utredning har genomförts. Vid utredningen påträffades en fornlämning i form av en härd och en övrig kulturhistorisk lämning i form av en fyndplats för flinta.

Planbeskrivningen bör uppdateras med information om att detaljplanen berör en lagskyddad fornlämning. Fornlämningar bör också markeras på plankartan. Tillstånd enligt kulturmiljölagens bestämmelser krävs för ett arbetsföretag som innebär ingrepp i fornlämning eller fornlämningsområde. Ett tillstånd till ingrepp i fornlämning kan komma att villkoras med krav på en arkeologisk åtgärd.

Artskydd

Planen har kompletterats med beskrivning av förekomst av revlumner, vilka konstateras förekomma utanför planområdet. De rödlistade så kallade ruderatväxterna (växer på jordhögar och störd mark) bedöms fortsatt ha möjliga växtplatser utanför planområdet.

Vi bedömer att planförslaget inte behöver någon dispensprövning enligt artskyddsförordningen.

De som medverkat i beslutet

Företrädare för vatten-, miljöskydd-, naturavdelningen samt enheten för kulturmiljö samt samhällsskydd och beredskap har bidragit till beredningen av detta yttrande. Detta yttrande har beslutats av funktionschef Nina Kiani Jansson med planhandläggare Johanna Severinsson som föredragande.

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Yttrande
2022-03-04

4 (4)
402-3268-2022

Nina Kiani Jansson

Johanna Severinsson

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilaga för kännedom:

Kopia av yttrande till Länsstyrelsen från Trafikverket, daterat 2022-02-25

Kopia av yttrande till Länsstyrelsen från SGI, daterat 2022-03-03

Kopia (utan bilaga) till:

SGI, Björn Dehlbom
Trafikverket, Tea Silic

Länsstyrelsen/
Naturavdelningen, Hannes Nilsson
Miljöskyddsavdelningen, Katarina Hallberg, Annika Svensson, Jenny Reinholdsson,
Samhällsavdelningen, kulturmiljöenheten, Pernilla Morner
Samhällsavdelningen, Enheten för samhällsskydd och beredskap, Linda Tofeldt
Vattenavdelningen, Roger Rudolfsson
Funktionschef Plan och bygg, Nina Kiani Jansson